

Avstängning av en frivillig

30.1.2026

Instruktion för avstängning av frivilliga

1. Inledning

Denna anvisning innehåller definitioner av gärningar samt påföljder som leder till avstängning av frivilliga samt ett förfarande när en person misstänks ha handlat i frivilligverksamhet på ett sätt som kan anses kunna leda till verksamhetsförbud.

Anvisningen tillämpas inte i sådana konfliktsituationer i sammanslutningar som man naturligtast kan ingripa i med medlingsmetoder i den egna frivilligverksamhetsenheten. Förlikningsbara saker kan vara till exempel konfliktsituationer mellan enskilda personer, skvaller, samarbetsproblem och oklarheter kring interaktion eller roller. De anställda stöder frivilligverksamhetens enhet vid behov i medlingssituationer. Organisationen har även en handbok (I god anda inom Röda Korset – förebyggande och hantering av osakligt beteende och trakasserier inom frivilligverksamheten) som ger stöd i hanteringen av olika konfliktsituationer. **Att införa ett verksamhetsförbud är en åtgärd i sista hand.**

Vid allvarliga förseelser utreds ärendet, ett avgörande som grundar sig på utredningen föreslås i ärendet såsom ett eventuellt verksamhetsförbud och ärendet avgörs på det sätt som beskrivs i denna förfarandeanvisning. Tillvägagångssättet ska tillämpa kriterierna för organisationens verksamhet (punkt 2.) samt kriterierna för att sätta verksamhetsförbud (punkt 3 d).

Processen ersätter inte den straffrättsliga processen.

En frivillig introduceras i organisationens verksamhetssätt samt ingripande i missförhållanden och anmälningsskanal under den frivilligas inledande introduktion.

Instruktionerna är bindande för alla frivilligheter och frivilliga som deltar i Röda Korsets verksamhet. Blodtjänst följer separata interna anvisningar för blodgivare.

Den frivilliga förbinder sig till verksamhetsprinciperna när hen blir frivillig och skapar en frivilligprofil i OMA Röda Kors-systemet.

Anvisningens uppgift är att säkerställa att processerna för verksamhetsförbud är tydliga för alla parter. Syftet med anvisningarna är att bidra till att förebygga oönskat beteende i frivilligverksamheten och göra det möjligt att ingripa på ett ansvarsfullt och rättvist sätt.

Inom Finlands Röda Kors förbinder vi oss till att Finlands Röda Kors är en trygg verksamhetsmiljö för alla arbetstagare, frivilliga, hjälpmottagare och tredje parter. För att organisationens syfte ska uppfyllas förutsätts att alla som arbetar och verkar inom organisationen handlar i enlighet med värdena och principerna och vet sitt eget ansvar för att upprätthålla organisationens tillförlitlighet.

En frivilligs verksamhet kan begränsas när den frivilliga bryter mot organisationens regler eller verksamhetsprinciper och värderingar och hens verksamhet äventyrar andras säkerhet, välfärd eller syftet med Röda Korsets verksamhet.

Se vidare på <https://www.rodakorset.fi/vart-arbete/det-etiska-och-ansvarsfulla-roda-korset/>

Finlands Röda Kors verksamhet styrs av stadgar, anvisningar och riktlinjer:

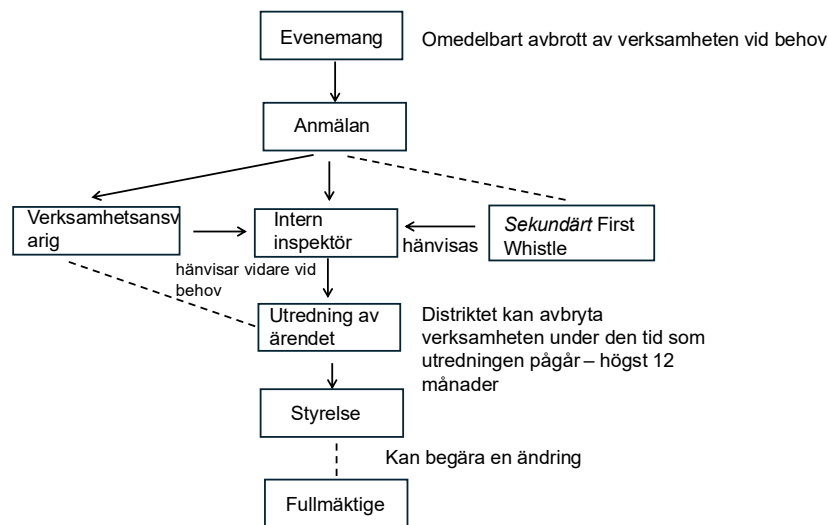
- lagen (238/2000) och förordningen (827/2017, organisationens stadgar) om Finlands Röda Kors,
- av fullmäktige godkända instruktioner, arbetsordning och ekonomistadga för distrikt och avdelningar,

Avstängning av en frivillig

30.1.2026

- riktlinjerna för dataskydd, riktlinjerna om förebyggande av sexuella trakasserier och utnyttjande, riktlinjerna för politisk och därmed jämförbar verksamhet, riktlinjerna för frivilligverksamheten samt andra riktlinjer som kompletterar stadgarna.
- organisationens etiska riktlinjer och principer.

2. Förfarande

a) Anmälan om misstanke om brott mot stadgarna och principerna.

Varje aktör, frivillig och anställd inom organisationen är skyldig att rapportera eller ingripa i handlingar som bryter mot stadgarna och principerna. Misstankar eller oro ska lyftas fram så snabbt som möjligt. En anmälan är en skriftlig redogörelse för vad som har hänt. Så exakta uppgifter som möjligt jämte beskrivningar av händelsen bidrar till utredningen.

Om **en enskild person har skadats** av misstänkt verksamhet som strider mot stadgar och principer kan detta rapporteras **med dennes tillstånd**. Hen får också stöd för att rapportera själva händelsen minst anonymt.

Misstanke om verksamhet som strider mot regler och principer kan anmälas:

1. För den ansvariga ansvarsfrivilliga eller medarbetaren i en enhet, avdelning eller distrikt för frivilligverksamhet. Den ansvariga frivilliga informerar avdelningens ordförande om saken och för vid behov ärendet vidare till en anställd på FRK. Den person som ansvarar för verksamheten är skyldig att se till att saken blir vederbörligen utredd och om ärendet kräver det, rapportera det till intern inspektör.

Avstängning av en frivillig

30.1.2026

2. Direkt till intern inspektör (om den person som har information om vad som hänt). Du kan anmäla en händelse personligen eller via anmälningsskanalen på webbplatsen:
<https://www.rodakorset.fi/anmalan-om-missbruk/>

eller, om det inte är möjligt att använda något av ovanstående

3. Via anmälningsskanalen [First Whistle](#). Alla anmälningar behandlas under absolut sekretess. Vi rekommenderar att anmälarens namn och kontaktuppgifter anges i anmälan, så att den interna inspektören vid behov kan be anmälaren att förtydliga de uppgifter som hen lämnat eller ge mer information om ärendet. Anmälan kan dock även göras anonymt.

Den interna inspektören beslutar om rapporten ska skickas vidare för ytterligare utredning eller om det är en återkoppling för kännedom. Om en anmälan leder till åtgärder, meddelas anmälaren om det per e-post eller via systemet och ett ändamålsenligt utredningsarbete påbörjas. Den interna inspektören är ansvarig för processen.

b) Utredning av ärendet och tillfälligt avbrott av verksamheten

Misstankar om handlingar som strider mot stadgar och principer utreds på ett konfidentiellt och oberoende sätt.

I akuta situationer kan den frivilligas verksamhet under den tid utredningsarbetet pågår omedelbart avbrytas genom beslut av den ansvarsfrivilliga eller den anställda som ansvarar för verksamheten.

Distriktsstyrelsen kan kortvarigt avbryta den frivilligas verksamhet (högst 12 mån.). Distriktsstyrelsens beslut kan överklagas till förlikningsnämnden, som ger sina rekommendationer till organisationens styrelse.

En rapport med observationer och rekommendationer om fortsatta åtgärder utarbetas om utredningen. I känsliga ärenden iakttas särskild försiktighet.

När en anmälan som gäller verksamheten utreds ska den frivilliga som anmälan gäller ges möjlighet att bli hörd innan ärendet behandlas. I hörandet iakttas följande principer:

- den frivilliga ska ges möjlighet att bli hörd inom *rimlig* tid.
- det ska säkerställas att den frivilliga har kallats till hörandetillfället skriftligt (med exakta detaljer, dvs. tid och plats)
- den frivilliga har rätt att få veta av vilken orsak hen ska höras.
- den frivilliga har om hen vill möjlighet att till hörandet ta med sig en annan person

Alla parter hålls uppdaterade om hur utredningen framskrider.

Vid misstanke om brott kontaktas polisen eller stöds offret i att göra en polisanmälan.

c) Föreläggande av verksamhetsförbud

Organisationens styrelse kan på basis av utredningen samt förlikningsnämndens rekommendation besluta att tillfälligt eller permanent stänga av den frivilliga från verksamheten om hen genom sitt förfarande i hög

Avstängning av en frivillig

30.1.2026

grad har skadat organisationen, kränkt Röda Korsets grundprinciper eller stadgar, eller orsakat betydande ekonomisk skada.

Distriktets eller avdelningens styrelse kan föreslå att en frivillig ska beläggas med verksamhetsförbud för behandling i förlikningsnämnden (om förlikningsnämnden, se kapitel 9, 56 § i organisationens stadgar). Förlikningsnämnden behandlar ärendet och ger sina rekommendationer till organisationens styrelse. Om situationen kräver det kan nämnden samtidigt föreslå att medlemmen utesluts ur organisationen. Eventuella förtroendeuppdrag upphör automatiskt vid utträde ur medlemskapet.

Om verksamhetsförbud föreslås avseende en person i ett förtroendeuppdrag, men någon uteslutning från medlemskap i organisationen inte föreslås, ska nämnden överväga om det finns skäl att föreslå att personen friställs från sitt förtroendeuppdrag efter behandling i det berörda organet (fullmäktige, avdelnings- eller distriktsmöte).

Den som har utfärdats verksamhetsförbud informeras skriftligen om beslutet.

Styrelsens beslut kan överklagas till fullmäktige.

Efter att avstängningen verkställts kan den frivilliga inte delta i Röda Korsets frivilligverksamhet under en bestämd tid. Den frivilligas profiler i informationssystemen för frivilliga raderas. En begränsad anteckning om beslutet görs i frivilligregistret.

d) **Kriterier för avstängningen**

Verksamhetsförbud kan utfärdas en frivillig för bestämd tid eller permanent i situationer där den frivilligas verksamhet har äventyrat andras säkerhet, välfärd eller syftet med organisationens verksamhet. Endast allvarligt missbruk omfattas av verksamhetsförbud.

Orsaker som leder till verksamhetsförbud för frivilliga kan vara:

- Avsiktlig handling för (ekonomisk) personlig vinning genom olagliga eller på annat sätt bedrägliga medel. Det kan ta sig uttryck i missbruk av medel, förskingring, bedrägeri eller liknande där man för egen vinnings skull förvränger saker eller framställer saker felaktigt. Korruption är missbruk av befogenheter i syfte att uppnå personliga fördelar samt mutande. Det kan handla om att erbjuda, ge, be om eller ta emot ett incitament eller en belöning som på ett otillbörligt sätt kan påverka en persons beteende.
- Etiska och grundläggande principer eller säkerhetsrelaterade missbruk, till exempel:
 - Att äventyra andras säkerhet genom att hota eller använda våld mot andra deltagare, frivilliga eller anställda.
 - Att allvarligt äventyra andras säkerhet genom att bete sig på ett sätt som äventyrar deltagarnas, andra frivilligas eller verksamhetens säkerhet (t.ex. att uppträda berusad).
 - Osakligt beteende mot hjälpbehövande, till exempel att be om ersättning.
 - Beteende genom osaklig störning och mobbning fysiskt eller verbalt på ett sätt som kan tolkas som avsiktligt upprepat trakasserier.
 - Upprepat och avsiktligt osakligt tal eller kränkande beteende (t.ex. rasistiskt beteende).

Avstängning av en frivillig

30.1.2026

- Avsiktligt och upprepat beteende som bryter mot organisationens grundprinciper, regler eller etiska riktlinjer och som trots uppmaningar och varningar inte har förändrats.
- Brott mot tystnadsplikten genom att sprida konfidentiell information till skada för andra personer eller organisationer.
- Att avsiktligt agera på ett sätt som skadar organisationens verksamhet och rykte (t.ex. vägran att samarbeta, försummelse av förpliktelser eller spridande av falsk information på ett sätt som hindrar syftet med organisationens verksamhet eller äventyrar någons säkerhet).
- Fall där verksamheten är kopplad till brott eller brottsmisstankar som kan äventyra verksamhetens säkerhet eller etik.

Processen ersätter inte den straffrättsliga processen.

Avstängning av en frivillig

30.1.2026

Dokumentuppgifter

Sekretess:	Internt
Ägare:	Enheten för organisationsutveckling
Version:	2.0
Senaste uppdatering:	8.12.2025
Uppdaterad:	Processförloppet har preciserats
Godkännande:	FRK:s styrelse 30.1.2026 (protokoll 2/2026)